

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ว่าด้วยอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

พ.ศ. ๒๕๕๑

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อเสริมสร้างโอกาสในการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตของประชาชนและส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชนในชุมชนเอง โดยเฉพาะการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ในระเบียบนี้

“อาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย” หมายความว่า บุคคลที่มีความรู้ความสามารถและสมัครใจทำงานเพื่อสังคมในด้านการศึกษาโดยไม่รับค่าตอบแทนในหมวดเงินเดือนและได้รับการฝึกอบรมก่อนได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

“ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน” หมายความว่า สถานที่ ที่ชุมชนกำหนดหรือร่วมกันจัดขึ้นเพื่อให้เป็นสถานที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของชุมชน ซึ่งจัดขึ้นตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑

“สถานศึกษา” หมายความว่า ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต

ข้อ ๓ อาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เรียกชื่อโดยย่อว่าอาสาสมัคร กศน. มีชื่อเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Non-Formal and Informal Education Volunteer และเรียกชื่อโดยย่อว่า NIEV

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัด และคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์การดำเนินงานของอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของแต่ละจังหวัด

(๒) ให้คำแนะนำแก่หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในการบริหารจัดการและการพัฒนาอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๓) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดและสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานครเสนอ

(๔) เพิกถอนการเป็นอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามกรณีในข้อ ๑๑ (๔)

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง

ข้อ ๕ ผู้ที่เป็นอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

(๒) เป็นผู้ที่สมัครใจและเสียสละเพื่อช่วยเหลืองานการศึกษาตลอดชีวิตของประชาชน

(๓) เป็นผู้มิถูกมิดำเนาหรือมีถิ่นที่อยู่ประจำในหมู่บ้านหรือชุมชน

(๔) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและสามารถอ่านออก เขียนได้

(๕) เป็นบุคคลที่กรรมการหมู่บ้านหรือประชาชนรับรองว่าเป็นผู้ที่มีความประพฤติอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี ได้รับความไว้วางใจและยกย่องจากประชาชน

ข้อ ๖ ในกรณีที่คุณสมบัติไม่ครบตามนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด หรือคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณีโดยยึดประโยชน์ของชุมชนเป็นหลัก

ข้อ ๗ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดและผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร อาจเสนอผู้ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านเป็นอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษา

นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกิตติมศักดิ์ต่อคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด หรือคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณีก็ได้

ข้อ ๘ การกำหนดจำนวนอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้กำหนดจากจำนวนหลังคาเรือนในชุมชนจำนวนไม่เกินห้าสิบหลังคาเรือน มีอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยหนึ่งคน ทั้งนี้ ในพื้นที่ที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา แล้วรายงานให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด หรือสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณีทราบ

ข้อ ๙ วิธีการสรรหา คัดเลือก อบรมและแต่งตั้ง ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้สถานศึกษา ร่วมกับชุมชนดำเนินการสรรหาและคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๕ เพื่อเข้ารับการอบรมและแต่งตั้งเป็นอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๒) ให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร จัดให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกตามข้อ ๙ (๑) เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กำหนด

(๓) ให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ดำเนินการขึ้นทะเบียนผู้ผ่านการอบรมเป็นอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และออกบัตรประจำตัวให้ตามแบบที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กำหนด

ข้อ ๑๐ อาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีวาระการดำรงตำแหน่งครั้งละสามปี

ข้อ ๑๑ อาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สิ้นสุดสภาพเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เจ็บป่วยจนไม่สามารถปฏิบัติงานได้

(๔) มีความประพฤติเสียหาย ซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด หรือคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณีเห็นว่าทำความเสื่อมเสียต่อเกียรติของอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ข้อ ๑๒ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีดังนี้

(๑) เสนอความต้องการในการเรียนรู้ของประชาชน โดยประสานงานกับครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

(๒) ประชาสัมพันธ์ สื่อสาร เผยแพร่ข้อมูลเพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้ของประชาชน

(๓) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในชุมชน

(๔) ร่วมกับครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในการติดตามผลและดูแลการจัดกิจกรรมการศึกษาในชุมชน

(๕) ส่งเสริมสนับสนุน การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษาของประชาชนในชุมชน

ข้อ ๑๓ อาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อาจได้รับค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ ตามที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กำหนด

ข้อ ๑๔ สิทธิประโยชน์ที่อาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จะได้รับมีดังนี้

(๑) สิทธิที่จะได้รับการบริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามประกาศสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๒) สิทธิการเบิกค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

(๓) สิทธิที่จะได้รับเกียรติคุณและรางวัล ตามที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กำหนด

(๔) สิทธิที่จะได้รับการศึกษา อบรม พัฒนาที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จัดโดยเบิกค่าใช้จ่ายได้ ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนดไว้

ข้อ ๑๕ อาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยพึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ ซื่อสัตย์ สุจริต สามัคคี รักษามาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างของผู้ที่มีความเสียสละ และใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่เสมอ

ข้อ ๑๖ ให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ทำทำรายงานการปฏิบัติงานของอาสาสมัครส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด หรือคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณีเป็นประจำทุกปีงบประมาณ

ข้อ ๑๗ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑

ศรีเมือง เจริญศิริ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ